

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 255
van **FREYA SAEYS**
datum: 29 januari 2020

aan **WOUTER BEKE**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Preventieve gezondheidszorg - Zelfafnametest baarmoederhalskanker (2)

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 175 van 18 december 2019 en mijn mondelinge vraag nr. 1068, behandeld in commissie op 28 januari 2020, over de positieve resultaten van de zelfafnametest voor baarmoederhalskanker rijzen er nog wat vragen omtrent de verschillen binnen de regio's. De responsgraad bij vrouwen die de zelfafnametest thuis kregen toegestuurd was het grootst (18,7 procent). Toch bleken er opvallende regionale verschillen te bestaan bij de vrouwen die de zelfafnametest deden, vooral omdat Antwerpen het gemiddelde naar beneden trok. Om de zelftest in de toekomst eventueel te kunnen uitrollen, is het belangrijk de cijfers uit dit proefproject te kennen en correct te interpreteren.

1. Hoe zien deze regionale verschillen er heel concreet uit?
Graag deze cijfers opgedeeld per regio, uitgedrukt in percentages.
2. Hoe zien de socio-economische gegevens van de vrouwen uit het proefproject eruit met betrekking tot deze regionale verschillen (gezinssamenstelling, type werk, financiële status enzovoort)?

ANTWOORD

op vraag nr. 255 van 29 januari 2020

van **FREYA SAEYS**

1. Onderstaande tabel toont de respons per regio. Het proefproject vond plaats in 13 gemeenten in twee Vlaamse provincies: Antwerpen (2000, 2018, 2020, 2030, 2040, 2050, 2060, 2100, 2140, 2170, 2180, 2600, 2610, 2660), Genk (3600), Laakdal (2430, 2431), Meerhout (2450), Mol (2400), Balen (2490, 2491), Neerpelt (3910), Overpelt (3900), Lommel (3920), Hamont-Achel (3930), Hechtel-Eksel (3940, 3941), Bocholt (3950) en Peer (3990). Omdat de studiepoppulatie beperkt was in aantal personen uit de doelgroep, werden voor onderstaande analyses de gemeenten in drie categorieën verdeeld: Antwerpen, Genk en de overige gemeenten. We zien dat wanneer de zelfafname test opgestuurd wordt, de deelname d.m.v. een zelfafnametest het hoogst is in de overige gemeenten (25,2%) en het laagst in Antwerpen (16%). We krijgen dezelfde resultaten wanneer vrouwen de mogelijkheid hebben de zelfafnametest te bestellen: de hoogste respons is de overige gemeenten (16%) en de laagste respons in Antwerpen (7,9%).

Bij arm 3 ontvingen de vrouwen de reguliere brief van het Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker. De variatie in respons is beperkt (dit betekent hier het laten nemen van een uitstrijkje) en varieert in de drie regio's van 9,1% in Genk tot 11,4% in de overige gemeenten.

Wanneer de vrouwen helemaal niet aangeschreven worden, is de variatie tussen de drie regio's klein (van 7,6% in de overige gemeenten tot 8% in Antwerpen).

	Respons op basis van deelname d.m.v. zelfafname test	Respons op basis van deelname d.m.v. het laten nemen van een uitstrijkje
Arm 1		
Antwerpen	16%	7,9%
Genk	17,7%	5,9%
Andere gemeenten	25,2%	6%
Arm 2		
Antwerpen	7,9%	8,5%
Genk	13,4%	6,6%
Andere gemeenten	16%	8%
Arm 3		
Antwerpen	/	10%
Genk	/	9,1%
Andere gemeenten	/	11,4%
Arm 4		
Antwerpen	/	8%
Genk	/	7,7%
Andere gemeenten	/	7,6%

2. De resultaten werden bekomen door een nieuwe koppeling van de studie-data met de gegevens van Kruispuntbank Sociale Zekerheid (KSZ).

Variabele huidige nationaliteit

Arm 1: Wanneer de vrouwen de zelfafnametest thuis opgestuurd krijgen, zien we dat deelname via de zelfafnametest het hoogst is bij vrouwen met de Nederlandse en Belgische nationaliteit (respectievelijk 23,6% en 19,7%). De deelname is 16,1% bij vrouwen met een Oost-Europese nationaliteit en slechts 7,3% bij vrouwen met een Turkse nationaliteit of een nationaliteit van een Maghreb land. Verrassend is dat vrouwen met een niet-Belgische nationaliteit toch meer een uitstrijkje laten nemen dan vrouwen met een Belgische nationaliteit.

Wanneer we specifiek naar Antwerpen kijken, zien we dat de deelname d.m.v. een zelfafnametest bij vrouwen met een Belgische nationaliteit en vrouwen met een Nederlandse nationaliteit lager is dan de volledige studiepopulatie (17% en 16,4% respectievelijk). Voor de andere nationaliteiten zijn de resultaten vergelijkbaar met de volledige studiepopulatie.

Wanneer we specifiek naar Genk kijken, zien we dat de deelname d.m.v. een zelfafnametest bij vrouwen met een Belgische nationaliteit 18,3% is. Voor de andere nationaliteiten zijn de aantallen te klein om een betrouwbare conclusie te trekken.

Voor de overige gemeenten samen neemt 25,2% van de vrouwen met een Belgische nationaliteit deel met een zelfafnametest.

Arm 2: Wanneer de vrouwen de mogelijkheid krijgen de zelfafnametest te bestellen, zien we eveneens dat de deelname via de zelfafnametest het hoogst is bij vrouwen met de Nederlandse en Belgische nationaliteit (respectievelijk 12,3% en 17,7%). Minder dan 4% van de Oost-Europese vrouwen of vrouwen met een Turkse nationaliteit of een nationaliteit van een Maghreb land bestellen een zelfafnametest en nemen dan deel.

Wanneer we specifiek naar Antwerpen kijken, zien we weer dat de deelname d.m.v. een zelfafnametest bij vrouwen met een Belgische nationaliteit en vrouwen met een Nederlandse nationaliteit ook weer lager is dan de volledige studiepopulatie (10,1% en 9,8% respectievelijk). Ook voor de andere nationaliteiten liggen de deelnames wat lager dan de volledige studiepopulatie.

Wanneer we specifiek naar Genk kijken, zien we dat de deelname d.m.v. een zelfafnametest bij vrouwen met een Belgische nationaliteit 14,9% is.

Voor de overige gemeenten samen neemt 15,5% van de vrouwen met een Belgische nationaliteit deel m.b.v zelfafnametest.

Arm 3: Na een reguliere uitnodigingsbrief van het Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker nam slechts 8,4% van de Belgische vrouwen deel.

In Antwerpen ligt de deelname op 7,7% voor vrouwen met een Belgische nationaliteit; in Genk is dat 9,2% en in de overige gemeenten 9,3%.

Arm 4: Wanneer geen enkele interventie werd uitgevoerd, liet toch 6,6% van de vrouwen met de Belgische nationaliteit een uitstrijkje nemen in de 12 volgende maanden.

In Antwerpen ligt de deelname op 6,4% voor vrouwen met een Belgische nationaliteit; in Genk en de overige gemeenten is dat 7%.

Tabel: Deelname status gestratificeerd naar studiearm en huidige nationaliteit

	België	Oost-Europa	Nederland	Andere Europese landen	Maghreb en Turkije	Andere landen	Onbekend
Arm 1							
Deelname via zelfafname	19,7% (n=1.242)	16,1% (n=99)	23,6% (n=139)	15,9% (n=58)	7,3% (n=26)	14,3% (n=80)	15,4% (n=2)
Deelname via uitstrijkje	5,8% (n=363)	10,3% (n=63)	8,8% (n=52)	8,8% (n=32)	11% (n=39)	14% (n=78)	23,1% (n=3)
	74,5%	73,6%	67,6%	75,3%	81,6%	71,7%	61,5%

Geen deelname	(n=4.695)	(n=452)	(n=399)	(n=274)	(n=289)	(n=401)	(n=8)
Arm 2							
Deelname via zelfafname	12,3% (n=760)	3,6% (n=22)	17,7% (n=100)	4,3% (n=19)	2,5% (n=10)	4,4% (n=26)	6,3% (n=1)
Deelname via uitstrijkje	7,1% (n=440)	12% (n=73)	10,4% (n=59)	11,6% (n=40)	10,3% (n=41)	11,6% (n=68)	6,3% (n=1)
Geen deelname	80,7% (n=5002)	84,3% (n=512)	71,9% (n=407)	86,6% (n=381)	87,2% (n=348)	84% (n=494)	87,5% (n=14)
Arm 3							
Deelname via uitstrijkje	8,4% (n=522)	12,6% (n=78)	19,7% (n=113)	8,4% (n=55)	14,4% (n=56)	15% (n=80)	16,7% (n=4)
Geen deelname	91,6% (n=5.720)	87,4% (n=539)	80,3% (n=460)	91,6% (n=345)	85,6% (n=332)	85% (n=454)	83,3% (n=20)
Arm 4							
Deelname via uitstrijkje	6,6% (n=5.842)	12,1% (n=76)	10,5% (n=56)	9,1% (n=36)	9,4% (n=35)	9,1% (n=36)	12% (n=3)
Geen deelname	93,4% (n=415)	87,9% (n=553)	89,5% (n=479)	90,9% (n=360)	90,6% (n=338)	90,9% (n=360-)	88% (n=22)

Variabele eerste nationaliteit.

Arm 1: Wanneer de vrouwen de zelfafnametest thuis opgestuurd krijgen, zien we dat deelname via de zelfafnametest het hoogst is bij vrouwen met de Nederlandse en Belgische nationaliteit, als eerste nationaliteit (respectievelijk 23,8% en 22,1%). De deelname is 17,6% bij vrouwen met een oorspronkelijke Oost-Europese nationaliteit en slechts 6,3% bij vrouwen met een eerste Turkse nationaliteit of een eerste nationaliteit van een Maghreb land.

Wanneer we specifiek naar Antwerpen kijken, zien we ook hier dat de deelname via de zelfafnametest het hoogst is bij vrouwen met de Belgische en Nederlandse nationaliteit, als eerste nationaliteit (respectievelijk 19,8% en 18,6%). De deelname is 16,9% bij vrouwen met een oorspronkelijke Oost-Europese nationaliteit en slechts 6,4% bij vrouwen met een eerste Turkse nationaliteit of een eerste nationaliteit van een Maghreb land.

In Genk neemt 22,3% van de vrouwen met de Belgische nationaliteit deel d.m.v. zelfafnametest; in de overige gemeenten is dat 25,3%.

Arm 2: Wanneer de vrouwen de mogelijkheid krijgen de zelfafname test te bestellen, zien we eveneens dat de deelname via de zelfafnametest het hoogst is bij vrouwen met als een oorspronkelijke Nederlandse en Belgische nationaliteit (respectievelijk 17,5% en 14,1%). Minder dan 5% van de oorspronkelijke Oost-Europese vrouwen of vrouwen met een oorspronkelijke Turkse nationaliteit of een eerste nationaliteit van een Maghreb land bestellen een zelfafnametest en nemen dan deel.

Wanneer we specifiek naar Antwerpen kijken, zien we weer dat deelname via de zelfafnametest lager is bij vrouwen met als een oorspronkelijke Nederlandse en Belgische nationaliteit dan bij de volledige studiepopulatie (12% en 12,3% respectievelijk).

In Genk neemt 17,2% van de vrouwen met de Belgische nationaliteit deel d.m.v. zelfafnametest; in de overige gemeenten is dat 15,9%.

Arm 3: Na een reguliere uitnodigingsbrief van het Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker nam slechts 7,8% van de oorspronkelijke Belgische vrouwen deel.

In Antwerpen is dat 6,8%; in Genk 6,4% en in de overige gemeenten 8,8%.

Arm 4: Wanneer geen enkele interventie werd uitgevoerd, liet toch 6% van de vrouwen met de Belgische nationaliteit een uitstrijkje nemen in de 12 volgende maanden.

In Antwerpen is dat 5,3%; in Genk 5,6% en in de overige gemeenten 6,9%.

Tabel: Deelname status gestratificeerd naar studiearm en eerste nationaliteit

	België	Oost-Europa	Nederland	Andere Europese landen	Maghreb en Turkije	Andere landen	Onbekend
Arm 1							
Deelname via zelfafname	22,1% (n=1.080)	17,6% (n=112)	23,8% (n=157)	15,3% (n=112)	6,3% (n=65)	15,3% (n=112)	6,8% (n=4)
Deelname via uitstrijkje	5% (n=243)	9,2% (n=59)	8,1% (n=51)	8,8% (n=64)	10,3% (n=106)	8,8% (n=64)	3,4% (n=2)
Geen deelname	73% (n=3.573)	73,2% (n=467)	67,1% (n=424)	75,9% (n=554)	83,4% (n=860)	75,9% (n=554)	89,8% (n=53)
Arm 2							
Deelname via zelfafname	14,1% (n=671)	4,7% (n=30)	17,5% (n=111)	5,5% (n=43)	3,3% (n=36)	5,3% (n=45)	3,3% (n=2)
Deelname via uitstrijkje	6,3% (n=303)	12,7% (n=81)	10,1% (n=64)	8,3% (n=65)	10,6% (n=115)	10,7% (n=91)	5% (n=3)
Geen deelname	79,6% (n=3.801)	82,5% (n=525)	72,4% (n=459)	86,2% (n=672)	86,1% (n=933)	84% (n=713)	91,7% (n=55)
Arm 3							
Deelname via uitstrijkje	7,8% (n=380)	12% (n=75)	19,1% (n=122)	11,6% (n=82)	12,6% (n=134)	13,8% (n=111)	6,8% (n=4)
Geen deelname	92,2% (n=4.502)	88% (n=549)	80,9% (n=518)	88,4% (n=624)	87,4% (n=930)	86,2% (n=692)	93,2% (n=55)
Arm 4							
Deelname via uitstrijkje	6% (n=290)	12% (n=76)	9,7% (n=58)	9% (n=62)	10% (n=110)	11,4% (n=98)	1,5% (n=1)
Geen deelname	94% (n=4579)	88% (n=559)	90,3% (n=537)	91% (n=625)	90% (n=990)	88,6% (n=762)	98,5% (n=)

Variabele huishoudtype

Arm 1: Wanneer de vrouwen de zelfafnametest thuis opgestuurd krijgen, zien we dat de deelname d.m.v. de zelfafnametest schommelt tussen 15% (eenoudergezin) en 22% (gehuwd paar zonder kinderen).

Ook in Antwerpen en in de overige gemeenten zien we de laagste deelname bij eenoudergezinnen.

In Genk bevatten de verschillende categorieën te weinig deelnemers om conclusies te kunnen trekken.

Arm 2: Wanneer de vrouwen de mogelijkheid krijgen de zelfafnametest te bestellen, zien we dat de deelname via de zelfafnametest varieert tussen 7,4% (eenoudergezin) en 15,3% (gehuwd paar zonder kinderen).

Ook in Antwerpen zien we de hoogste deelname bij de vrouw van een paar (al dan niet gehuwd).

Arm 3: Na een reguliere uitnodigingsbrief van het Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker, zien we de hoogste deelname bij de vrouw van een ongehuwd

paar met kinderen (15,6%). Dat zien we eveneens in Antwerpen (15,6%) en de overige gemeenten (16,8%). In Genk bevatten de verschillende categorieën te weinig deelnemers om conclusies te kunnen trekken.

Arm 4: Wanneer geen interventie werd uitgevoerd, zien we de hoogste deelname bij vrouwen van een ongehuwd paar zonder kinderen (11,4%). Dat zien we eveneens in Antwerpen (11,2%). In de overige gemeenten scoort de groep van ongehuwde vrouwen met kinderen net iets beter (11,5%).

Tabel: Deelname status gestratificeerd naar studiearm en huishoudtype

	Gehuwd paar met kinderen	Gehuwd paar zonder kinderen	Ongehuwd paar met kinderen	Ongehuwd paar zonder kinderen	Een ouder- gezin	Een persoons- huishouden	Overige huis houdens/ onbekend	Collectief huis houden	Onbe- kend
Arm 1									
Deelname via zelfafname	18% (n=461)	22% (n=399)	19,1% (n=95)	18,6% (n=107)	15% (n=168)	18,9% (n=363)	18,1% (n=46)	15,6% (n=7)	
Deelname via uitstrijkje	9,1% (n=233)	5,1% (n=92)	11,3% (n=56)	6,8% (n=39)	8,1% (n=91)	5,6% (n=107)	3,9% (n=10)	4,4% (n=2)	
Geen deelname	73% (n=1.873)	72,9% (n=1.320)	69,6% (n=346)	74,6% (n=429)	76,9% (n=863)	75,5% (n=1.451)	78% (n=198)	80% (n=36)	(n=2)
Arm 2									
Deelname via zelfafname	10% (n=261)	15,3% (n=278)	9% (n=44)	13% (n=70)	7,4% (n=83)	9,2% (n=181)	7,3% (n=18)	9,1% (n=3)	(n=3)
Deelname via uitstrijkje	10,3% (n=269)	5,9% (n=107)	11,6% (n=57)	8,7% (n=47)	8,5% (n=96)	6,7% (n=132)	5,7% (n=14)	/	
Geen deelname	79,6% (n=2.073)	78,8% (n=1.430)	79,4% (n=389)	78,3% (n=423)	84,1% (n=945)	84,1% (n=1651)	87% (n=214)	90,9% (n=30)	
Arm 3									
Deelname via uitstrijkje	11% (n=284)	9,7% (n=168)	15,6% (n=83)	12% (n=67)	11,9% (n=135)	7,9% (n=155)	4,6% (n=11)	8,9% (n=4)	(n=1)
Geen deelname	89% (n=2.301)	90,3% (n=1.562)	84,4% (n=448)	88% (n=492)	88,1% (n=999)	92,1% (n=1796)	95,4% (n=230)	91,1% (n=41)	(n=1)
Arm 4									
Deelname via uitstrijkje	9% (n=238)	5,8% (n=104)	11,3% (n=56)	11,4% (n=59)	8,8% (n=99)	6,4% (n=123)	5,3% (n=14)	4,5% (n=2)	
Geen deelname	91% (n=207)	94,2% (n=1689)	88,7% (n=438)	88,6% (n=457)	91,2% (n=1030)	93,6% (n=1797)	94,7% (n=251)	94,5% (n=42)	(n=5)

Variabele verhoogde tegemoetkoming

Arm 1: Wanneer de vrouwen de zelfafnametest thuis opgestuurd krijgen, zien we dat deelname via de zelfafnametest hoger is bij vrouwen die geen recht hebben op verhoogde tegemoetkoming in vergelijking met vrouwen die wel recht hebben op verhoogde tegemoetkoming (respectievelijk 20,1% en 14,6%).

Voor Antwerpen specifiek, neemt respectievelijk 16,8% en 13,9% van de vrouwen zonder en met recht op verhoogde tegemoetkoming deel. Voor Genk is dit respectievelijk 19,7% en 11,3%; en voor de overige gemeenten 26,4% en 18,5%.

Arm 2: Wanneer de vrouwen de mogelijkheid krijgen de zelfafnametest te bestellen, zien we eveneens dat de deelname via de zelfafnametest het hoogst is bij vrouwen die

geen recht hebben op verhoogde tegemoetkoming (12,1% t.o.v. 6,3% bij vrouwen die recht hebben op verhoogde tegemoetkoming).

Voor Antwerpen specifiek, neemt respectievelijk 9,2% en 5% van de vrouwen zonder en met recht op verhoogde tegemoetkoming deel. Voor Genk is dat respectievelijk 14,76% en 9,6%; en voor de overige gemeenten 17% en 10,3%.

Arm 3 en 4: Na een reguliere uitnodigingsbrief van het Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker en wanneer geen enkele interventie werd uitgevoerd, nemen iets meer vrouwen met recht op verhoogde tegemoetkoming deel t.o.v. vrouwen die geen recht hebben op verhoogde tegemoetkoming.

Dat zien we ook in Antwerpen en Genk, maar niet in de overige gemeenten.

Tabel: Deelname status gestratificeerd naar studiearm en al dan niet recht op verhoogde tegemoetkoming

	Recht op verhoogde tegemoetkoming	Geen recht op verhoogde tegemoetkoming
Arm 1		
Deelname via zelfafname	14,6% (n=319)	20,1% (n=1327)
Deelname via uitstrijkje	8,5% (n=187)	6,7% (n=443)
Geen deelname	76,9% (n=1686)	73,2% (n=4832)
Arm 2		
Deelname via zelfafname	6,3% (n=142)	12,1% (n=796)
Deelname via uitstrijkje	8,5% (n=191)	8,1% (n=531)
Geen Deelname	85,2% (n=1919)	79,8% (n=5239)
Arm 3		
Deelname via uitstrijkje	11,5% (n=263)	9,9% (n=645)
Geen deelname	88,5% (n=2017)	90,1% (n=5853)
Arm 4		
Deelname via uitstrijkje	8,6% (n=188)	7,7% (n=507)
Geen deelname	91,4% (n=1998)	92,3% (n=6118)

Variabele arbeidsvolume op gezinsniveau

Arm 1: Wanneer de vrouwen de zelfafnametest thuis opgestuurd krijgen, zien we dat deelname via de zelfafnametest het hoogst is bij vrouwen wonend in een werkrijk huishouden (21,3%) en slechts 16,5% wonend in een huishouden met geen/laag arbeidsvolume.

Wanneer we specifiek naar Antwerpen kijken zien we eveneens dat de deelname het hoogst is bij vrouwen wonend in een werkrijk huishouden (18,5%) en slechts 13,1% wonend in een huishouden met geen/laag arbeidsvolume. In Genk is het verschil tussen beide categorieën nog groter: 22,7% vs. 13%. In de overige gemeenten is de variatie veel kleiner: 26,7% vs. 25,9%.

Arm 2: Wanneer de vrouwen de mogelijkheid krijgen de zelfafnametest te bestellen, zien we weer de hoogste deelname bij vrouwen wonend in een werkrijk huishouden (12,4%).

Wanneer we specifiek naar Antwerpen kijken zien we eveneens dat de deelname het hoogst is bij vrouwen wonend in een werkrijk huishouden (9,8%) en slechts 5,4%

wonend in een huishouden met geen/laag arbeidsvolume. In Genk nemen de vrouwen wonend in een huishouden met geen/laag arbeidsvolume verrassend iets meer deel dan de vrouwen wonend in een werkrijk huishouden (15% vs. 13,4%). In de overige gemeenten is de variatie klein: 17,6% vs. 16,8% (werkrijk vs. geen/laag arbeidsvolume).

Arm 3: Na een reguliere uitnodigingsbrief van het Bevolkingsonderzoek zien we de hoogste deelname d.m.v. het laten afnemen van een uitstrijkje bij vrouwen in de middelste groep (13%).

In Antwerpen zien we de laagste deelname bij de vrouwen wonend in een huishouden met geen/laag arbeidsvolume (8,7%); net als in Genk (8,6%) en de overige gemeenten (14,4%).

Arm 4: Wanneer geen enkele interventie werd uitgevoerd, is de deelname van vrouwen wonend in een gezin zonder/zeer laag arbeidsvolume slechts 6,8%.

Dit zien we eveneens in Antwerpen (6,9%) en in de overige gemeenten (6%). In Genk is de deelname het laagste bij vrouwen wonend in een werkrijk huishouden (7,3%).

Tabel: Deelname status gestratificeerd naar studiearm en arbeidsvolume¹ op gezinsniveau

	> 0.50	0.20-0.50	0-<0.20	Onbekend
Arm 1				
Deelname via zelfafname	21,3% (n=767)	14,9% (n=274)	16,5% (n=324)	20,2% (n=281)
Deelname via uitstrijkje	7,7% (n=277)	10,1% (n=186)	6,4% (n=126)	2,9% (n=41)
Geen deelname	70,9% (n=2549)	75,0% (n=1380)	77,1% (n=1519)	76,9% (n=1070)
Arm 2				
Deelname via zelfafname	12,4% (n=445)	7,4% (n=136)	9,1% (n=187)	13,0% (n=170)
Deelname via uitstrijkje	9,6% (n=344)	10,4% (n=193)	6,9% (n=143)	3,2% (n=42)
Geen deelname	78,0% (n=2805)	82,2% (n=1518)	84,0% (n=1736)	83,8% (n=1099)
Arm 3				
Deelname Via uitstrijkje	11,1% (n=399)	13,0% (n=236)	10,1% (n=199)	5,3% (n=74)
Geen deelname	88,9% (n=3199)	87,0% (n=1585)	89,9% (n=1770)	94,7% (n=1316)

¹ deze variabele wordt berekend op basis van het aantal maanden dat men heeft gewerkt (totaal voor alle personen in het huishouden in actieve leeftijdscategorie) op het aantal effectief gewerkte maanden (totaal voor alle personen in het huishouden in actieve leeftijdscategorie). De WI wordt op jaarlijkse basis berekend. De variabele wordt gecategoriseerd in vier categorieën:

- Geen betaalde arbeid of lager dan 0,2 (zeer lage WI)
- Tussen 0,2 en 0,5 (lage WI)
- Hoger dan 0,5 (werkrijk)

Arm 4				
Deelname via uitstrijkje	9,3% (n=334)	9,3% (n=173)	6,8% (n=137)	3,8% (n=51)
Geen deelname	90,7% (n=3264)	90,7% (n=1679)	93,2% (n=1884)	96,2% (n=1289)

Variabele werkpositie

Arm 1: Wanneer de vrouwen de zelfafnametest thuis opgestuurd krijgen, zien we dat deelname via de zelfafnametest het hoogst is bij vrouwen die werken (21,2%) en het laagst bij werkzoekende vrouwen (15%).

Dat zien we ook in Antwerpen (18,3% en 14,5% respectievelijk voor werkend en werkzoekend), en in de overige gemeenten (26,6% en 19,8% respectievelijk voor werkend en werkzoekend). In Genk is de deelname bij werkende vrouwen 23,4% en 15,4% bij niet-beroepsactieve vrouwen (het aantal werkzoekende vrouwen is te laag om conclusies te trekken).

Arm 2: Wanneer de vrouwen de mogelijkheid krijgen de zelfafnametest te bestellen, zien we eveneens dat deelname via de zelfafnametest het hoogst is bij vrouwen die werken (12,2%) en het laagst bij werkzoekende vrouwen (8,4%).

Dat zien we ook in Antwerpen (9,6% en 7,5% respectievelijk voor werkend en werkzoekend); en in de overige gemeenten (17% en 12% respectievelijk voor werkend en werkzoekend). In Genk is de deelname bij werkende vrouwen 14,6% en 12,9% bij niet-beroepsactieve vrouwen (het aantal werkzoekende vrouwen is te laag om conclusies te trekken).

Arm 3: Na een reguliere uitnodigingsbrief van het Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker zien we de laagste deelname d.m.v. het laten afnemen van een uitstrijkje bij vrouwen die niet beroepsactief zijn (7,1%).

In Antwerpen is de deelname bij vrouwen die niet beroepsactief zijn 6,3%; in Genk is dit 7,8% en in de overige gemeenten 8,6%.

Arm 4: Wanneer geen enkele interventie werd uitgevoerd, is eveneens de deelname het laagst bij vrouwen die niet beroepsactief zijn (5,1%).

In Antwerpen is de deelname bij vrouwen die niet beroepsactief zijn 5,6%; in Genk is dat 3,9% en in de overige gemeenten 4,6%.

Tabel: Deelname status gestratificeerd naar studiearm en werkpositie

	Werkend	Werkzoekend	Niet beroepsactief	Ander
Arm 1				
Deelname via zelfafname	21,2% (n=876)	15,0% (n=72)	19,0% (n=327)	15,1% (n=371)
Deelname via uitstrijkje	7,9% (n=326)	8,3% (n=40)	4,8% (n=83)	7,4% (n=181)
Geen deelname	70,9% (n=2935)	76,7% (n=369)	76,2% (n=1314)	77,5% (n=1900)
Arm 2				
Deelname via zelfafname	12,2% (n=505)	8,4% (n=39)	10,0% (n=171)	8,9% (n=223)
Deelname via uitstrijkje	9,5% (n=396)	6,5% (n=30)	5,2% (n=88)	8,3% (n=208)
Geen deelname	78,3% (n=3249)	85,2% (n=396)	84,8% (n=1445)	82,8% (n=2068)
Arm 3				
Deelname via uitstrijkje	11,3% (n=465)	10,7% (n=52)	7,1% (n=123)	11,0% (n=268)

Geen deelname	88,7% (n=3658)	89,3% (n=436)	92,9% (n=1606)	89,0% (n=2170)
Arm 4				
Deelname via uitstrijkje	9,4% (n=380)	7,5% (n=36)	5,1% (n=88)	7,4% (n=191)
Geen deelname	90,6% (n=3673)	92,5% (n=446)	94,9% (n=1624)	92,6% (n=2373)

Variabele opleiding

Arm 1: Wanneer de vrouwen de zelfafnametest thuis opgestuurd krijgen, zien we dat deelname via de zelfafnametest stijgt naarmate het niveau van opleiding toeneemt. We zien dezelfde tendens in Antwerpen waar de deelname oploopt tot 20,5% bij vrouwen die een diploma hebben van hoger onderwijs. Dit wordt eveneens bevestigd in Genk en de overige gemeenten.

Arm 2: Wanneer de vrouwen de mogelijkheid krijgen de zelfafnametest te bestellen, zien we eveneens dat deelname via de zelfafnametest stijgt naarmate het niveau van opleiding toeneemt.

In Antwerpen is de deelname bij vrouwen zonder diploma slechts 3,2%. De tendens van toenemende opleiding komt overeen met stijgend diploma en wordt bevestigd in Genk en in de overige gemeenten, waar de deelnamepercentages wel hoger liggen dan bij vergelijkbare Antwerpse vrouwen.

Arm 3: Na een reguliere uitnodigingsbrief van het Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker zien we de laagste deelname d.m.v. het laten afnemen van een uitstrijkje bij vrouwen zonder diploma of die lager onderwijs hebben gevolgd (5,3% en 7,9%).

In Antwerpen is de deelname bij vrouwen zonder diploma slechts 4,8%. In Genk is de deelname bij vrouwen opgeleid in het lager onderwijs 4,6%; in de overige gemeenten is dat 5,6%.

Arm 4: Wanneer geen enkele interventie werd uitgevoerd, is eveneens de deelname het laagst bij vrouwen die het laagst zijn opgeleid.

In Antwerpen is de deelname bij vrouwen zonder diploma slechts 5,7%. %. In Genk is de deelname bij vrouwen opgeleid in het lager onderwijs 7,6%; in de overige gemeenten is dat 4,4%.

Tabel: Deelnamestatus gestratificeerd naar studiearm en opleiding

	Geen diploma of getuigschrift	Lager onderwijs (ISCED 1)	Lager secundair onderwijs (ISCED 2)	Hoger secundair onderwijs (ISCED 3)	Postsecundair niet-hoger onderwijs (ISCED 4)	Hoger onderwijs - graduaat/bachelor, licentiaat/master (ISCED 5)	Doctoraat (ISCED 6)	Onbekend
Arm 1								
Deelname via zelfafname	11,4% (n=31)	14,7% (n=116)	19,4% (n=283)	20% (n=447)	18,1% (n=41)	24,3% (n=325)	30,8% (n=4)	16,3% (n=399)
Deelname via uitstrijkje	4,8% (n=31)	6% (n=47)	4,7% (n=69)	5,2% (n=117)	10,1% (n=23)	7% (n=94)	15,4% (n=2)	10,8% (n=265)

Geen deelna me	83,9% (n=229)	79,3 % (n=62 6)	75,9 % (n=11 09)	74,8 % (n=16 73)	71,8% (n=163)	68,7% (n=920)	53,8% (n=7)	73,0% (n=17 91)
Arm 2								
Deelna me via zelfafn ame	4,6% (n=13)	7,3% (n=60)	11,7% (n=17 8)	13,7% (n=28 5)	14,1% (n=35)	15,9% (n=209)	14,3% (n=2)	6,2% (n=156)
Deelna me via uitstrij kje	4,6% (n=13)	6,7% (n=55)	5,7% (n=86)	6,7% (n=13 9)	9,6% (n=24)	8,1% (n=106)	14,3% (n=2)	11,7% (n=297)
Geen deelna me	90,7% (n=254)	86,1% (n=71 0)	82,6% (n=12 56)	79,7% (n=16 61)	76,3% (n=190)	76,1% (n=1001)	71,4% (n=10)	82,1% (n=207 6)
Arm 3								
Deelna me via uitstrij kje	5,3% (n=15)	7,9% (n=65)	8,0% (n=12 1)	8,6% (n=18 0)	8,5% (n=21)	11,1% (n=148)	15,0% (n=3)	14,5% (n=355)
Geen deelna me	94,7% (n=269)	92,1% (n=76 0)	92,0% (n=13 90)	91,4% (n=19 22)	91,5% (n=226)	88,9% (n=1189)	85,0% (n=17)	85,5% (n=209 7)
Arm 4								
Deelna me va uitstrij kje	5,5% (n=15)	6,8% (n=58)	6% (n=89)	6,8% (n=14 6)	9,7% (n=22)	7,7% (n=103)	15,0% (n=3)	10,4% (n=259)
Geen deelna me	94,5% (n=258)	93,2% (n=79 3)	94,0% (n=13 88)	93,2% (n=19 90)	90,3% (n=204)	92,3% (n=1232)	85,0% (n=17)	89,6% (n=223 4)

Sterktes en zwaktes van deze analyses

Door de koppeling op individueel niveau van de databank aan de gegevens van de Kruispuntbank was het mogelijk een socio-economisch profiel van de (niet-)deelnemers aan het proefproject op te stellen met een hoge validiteit. Er is immers geen risico op vertekening van de gegevens omdat ze niet steunen op interviews of vragenlijsten. Deze studie includeerde de volledige toegelaten doelgroep van het proefproject, waardoor de representativiteit van de studie groot is.

Echter, een zwakte van de studie is dat de data aan het CvKO bezorgd werden in geaggregeerde tabellen waardoor op persoonsniveau geen individuele analyses mogelijk waren. Verder worden sommige socio-economische variabelen slechts éénmaal per jaar geüpdatet door KSZ. Er werd gekozen voor de situatie op 1/1/2016 aangezien de studie in 2016 heeft plaatsgevonden. De studiepopulatie was niet groot genoeg om variabelen te kruisen (bv. vrouwen recht op verhoogde tegemoetkoming met een huidige Oost- Europese nationaliteit vs. vrouwen recht op verhoogde tegemoetkoming met een huidige Belgische nationaliteit).

Samenvatting

Eerder onderzoek naar het socio-economische profiel van de niet-deelnemers binnen het Vlaams Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker (2015) toonde een duidelijke sociale gradiënt in deelname aan dit bevolkingsonderzoek. Vrouwen die recht hebben op verhoogde tegemoetkoming, deel uitmaken van een gezin waar geen/zeer laag arbeidsvolume is of niet werkend zijn, laten zich minder preventief onderzoeken. We zien dezelfde resultaten bij de bepaling van het socio-economisch profiel van (niet) deelnemers d.m.v. de zelfafnametest. De uitnodiging met zelfafnametest bereikt wel meer vrouwen die je niet bereikt binnen het reguliere bevolkingsonderzoek (uitnodigingsbrief) maar de vrouwen met het laagst socio-economische profiel worden ook met deze uitnodigingsstrategie 1 en 2 nog altijd minder bereikt. Opvallend is dat

in het algemeen vrouwen met vergelijkbare kenmerken in Antwerpen minder deelnemen dan de vrouwen in Genk, die op hun beurt minder deelnemen dan vrouwen in de overige gemeenten.

Tabel: Samenvattende tabel

Parameters die de kans op deelname door zelfafnametest bij nooit-gescreende vrouwen doen toenemen	Parameters die de kans op deelname door zelfafnametest bij nooit-gescreende vrouwen doen verminderen
Eerste of huidige Belgische nationaliteit	Maghreb/Turkije als eerste of huidige nationaliteit
	Oost-Europese nationaliteit als eerste nationaliteit
Geen recht op verhoogde tegemoetkoming	Recht op verhoogde tegemoetkoming
Wonend in werkrijk huishouden	Wonend in een huishouden met geen/zeer lage arbeid
Werkend	Werkzoekend
Hoger opgeleid	Geen diploma/lager onderwijs als hoogste diploma
Woonachtig in een kleine gemeente	Woonachtig in een grootstad (Antwerpen), in mindere mate woonachtig in een centrumstad (Genk)